Verslag openbare ochtendvergadering commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

Datum	15 december 2022
Locatie	Raadzaal, stadhuis
Verslag door	mw. I.B. Koren (Notuleerservice Nederland)
Vaststelling verslag	

Aanwezigen

De voorzitter, dhr. R. van der Zweth, de wethouder, dhr. E. Eerenberg, de burgemeester, mw. S. Dijksma, de leden, mw. B. van der Wilt (D66), dhr. D-J. van Vliet (D66), mw. H. Assen (PvdA), mw. T. Meerding (VVD), mw. M. Al-Saqaff (VVD), dhr. S. Gaillard (Stadsbelang Utrecht), dhr. A. Stam (Volt), dhr. R. Maas (Volt), mw. B. Chirino (ChristenUnie), dhr. D. van Bergen (ChristenUnie), dhr. J. Otto (EenUtrecht), mw. M. Fattal (GroenLinks), mw. M. Vermeulen (GroenLinks), dhr. B. van Steeg (CDA), mw. S. Nolten (BIJ1), mw. K. de Haan (BIJ1), dhr. V. Stevens (Student&Starter), dhr. F. van der Star (PVV), mw. L. Snippe (PvdD), dhr. I. Simsek (DENK), mw. A. Oudejans (Student&Starter), de commissiegriffier, mw. W. Kok.

Afwezigen

Er zijn geen afwezigen gemeld.

Verslag commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

1. Opening en mededelingen 1
2. Vaststellen van de agenda van 15 december 2022 2
3. Vaststellen van ingekomen agenderingen (Procedure) 2
4. Verslagen 3
5. Toezeggingen/Moties 3
6. Lijst ingekomen stukken 4
7. Sekswerk in Utrecht, advies commissie Sorgdrager 4

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering om 10.00 uur en heet iedereen van harte welkom. Hij inventariseert of er mededelingen zijn.

De heer Stevens (Student&Starter) geeft aan een collega te vervangen vandaag.

De heer Stam (Volt) geeft aan dat de heer Maas dit debat waarneemt.

Wethouder Eerenberg deelt mee dat het voorstel Passende kinderopvang afgelopen dinsdag in het college is behandeld. De laatste puntjes worden nu op de ‘i’ gezet en eind deze week of begin volgende week zal de commissie het voorstel ontvangen. Vervolgens zou in december een sessie worden gehouden met ouders en gebruikers over het leerlingenvervoer. Op hun verzoek wordt deze sessie verschoven naar januari.

De voorzitter constateert dat de raadsinformatiebijeenkomst en de commissiebehandeling van het voorstel Passende kinderopvang dan opschuiven naar de momenten in februari. Besluitvorming zal dan plaatsvinden eind februari of begin maart.

Mevrouw Assen (PvdA) merkt op dat er twee raadsinformatiebijeenkomsten gepland stonden op 10 januari. Een over kinderopvang en een over voorschoolse educatie. Zij geeft aan dat raadsinformatiebijeenkomst over voorschoolse educatie verplaatst dient te worden naar het volgende raadsinformatiemoment in februari vanwege het feit dat er nog informatie moet komen.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) geeft aan bezig te zijn met de organisatie van de raadsinformatiebijeenkomst over de kinderopvang. Zij stelt voor deze door te laten gaan op 10 januari.

Wethouder Eerenberg vertelt dat er inmiddels een rondetafelgesprek is gehouden met de kinderopvangorganisaties. De uitkomsten daarvan zullen in een raadsbrief worden gecommuniceerd. Voor de nieuwe ronde voor de inkoop voor het VE komt een raadsvoorstel en dit komt eind deze week.

De voorzitter concludeert dat de raadsinformatiebijeenkomst voor de kinderopvang op 10 januari gepland blijft staan evenals de commissieagendering op 19 januari. De raadsinformatiebijeenkomst over voorschoolse educatie wordt verplaatst naar 7 februari.

2. Vaststellen van de agenda van 15 december 2022

De voorzitter concludeert dat de agenda is vastgesteld.

3. Vaststellen van ingekomen agenderingen (Procedure)

De voorzitter loopt de agenderingen langs.

Raadsinformatiebijeenkomst Sekswerk in Utrecht
De voorzitter concludeert dat deze raadsinformatiebijeenkomst gepland wordt op 7 februari met een duur van 75 minuten. De raadsinformatiebijeenkomst Ondernemersfonds op dezelfde avond wordt dan van 90 naar 75 minuten teruggebracht.

3.1. Agenderingen ter plaatse op basis van de lijst ingekomen raadsbrieven
Raadsbrief Voortgang plan van aanpak volwasseneneducatie digitaal is de basis
Mevrouw Van der Wilt (D66) geeft aan in gesprek te willen gaan over deze brief en over het maken van een verbinding met ambities op taal voor kinderen. Het zou goed zijn om de nieuwe nota die komt vast wat richting te geven.

De voorzitter concludeert dat dit onderwerp wordt geagendeerd voor behandeling 16 februari met een duur van 60 minuten.

Utrechtse onderwijsagenda
De voorzitter concludeert dat dit onderwerp geagendeerd wordt voor 19 januari met een duur van 90 minuten.

Sociale (on)veiligheid bij onderwijsinstellingen
De voorzitter concludeert dat dit onderwerp wordt geagendeerd voor de vergadering van 16 februari met een duur van 90 minuten.

Raadsbrief Vrijwillige ouderbijdrage scholen in Utrecht

De voorzitter concludeert dat deze raadsbrief wordt geagendeerd voor 19 januari met een duur van 75 minuten.

Middelengebruik
Mevrouw Assen (PvdA) geeft aan dat zij graag een raadsinformatiebijeenkomst wil organiseren over middelengebruik met speciale aandacht voor alcohol.

De voorzitter concludeert dat deze raadsinformatiebijeenkomst wordt gepland voor het raadsinformatiebijeenkomst moment in maart.

Bestaanszekerheid
De heer Otto (EenUtrecht) geeft aan dat de fractie graag naar aanleiding van de raadsinformatiebijeenkomst van 6 december in het eerste kwartaal van 2023 een commissiedebat wil organiseren.

De heer Van Steeg (CDA) zegt graag mee te kijken met de agendering.

Mevrouw De Haan (BIJ1) sluit graag aan.

Mevrouw Assen (PvdA) geeft aan dat haar collega Raaijmakers graag meekijkt met de agendering.

De voorzitter concludeert dat dit onderwerp voorlopig wordt geagendeerd voor het commissiedebat van 19 januari met een duur van 90 minuten. Eventuele wijzigingen worden nog doorgegeven.

Evaluatie buurtconciërges en aanpak winkelgebieden
Mevrouw Al-Saqaff (VVD) geeft aan dit onderwerp te willen agenderen voor een commissiedebat.

De voorzitter concludeert dat bekeken zal worden of dit onderwerp nog geagendeerd kan worden voor de commissievergadering van 19 januari. Indien dit niet kan, zal het worden geagendeerd voor de commissievergadering van 16 februari.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) verzoekt op 7 februari eerst de raadsinformatiebijeenkomst Ondernemersfonds te houden, daarna de raadsinformatiebijeenkomst Sorgdrager en daarna de raadsinformatiebijeenkomst over voorschoolse educatie. Dit omdat de eerste raadsinformatiebijeenkomst op locatie is.

De voorzitter concludeert dat de griffie hierop gaat puzzelen. Met de woordvoerders dient hier ook goed naar gekeken te worden.

Mevrouw Van der Wilt (D66) vraagt scherp te zijn op de tijden voor raadsinformatiebijeenkomsten. Het is niet handig als bijeenkomsten na 22.00 uur nog doorgaan.

De voorzitter stelt voor de raadsinformatiebijeenkomsten om 19.00 uur te laten beginnen. Hij concludeert dat de commissie daarmee akkoord is.

4. Verslagen

2022 11 17 Verslag openbare vergadering commissie Onderwijs Werk en Economie
De voorzitter concludeert dat het verslag is vastgesteld.

5. Toezeggingen/Moties

De voorzitter inventariseert of er vragen of opmerkingen zijn.

Mevrouw Van der Wilt (D66) merkt op dat bij onderwijs sommige zaken zijn afgehandeld omdat er een brief over is geweest maar dat dit nog niet in de stand van zaken staat.

De voorzitter gaat in op Toezegging 2022/226. Er zou nog een reactie komen op het raadsbesluit Ongelijk investeren voor gelijke kansen.

Wethouder Eerenberg geeft aan dat het college hierover heeft gesproken en dat de reactie in de pijplijn zit.

De voorzitter gaat in op Toezegging 2021/544. Hij vraagt of de wethouder hierop terugkomt.

Mevrouw Assen (PvdA) meent dat een en ander nog komt.

Wethouder Eerenberg geeft aan dat hij een en ander zal nakijken en hierop terugkomt.

De voorzitter gaat in op Toezegging 2021/227 met betrekking tot het lerarentekort. Deze stond voor eind november.

Wethouder Eerenberg geeft aan dat hiervoor een brief onderweg is.

6. Lijst ingekomen stukken

De voorzitter constateert dat er geen ingekomen stukken zijn.

De voorzitter schorst de vergadering voor vijf minuten.

7. Sekswerk in Utrecht, advies commissie Sorgdrager

De voorzitter geeft de burgemeester het woord.

De burgemeester meldt dat zij vandaag een agendaprobleem heeft. Zij dient uiterlijk om 12.30 uur te vertrekken.

De voorzitter constateert dat de planning is, dat om 12.30 uur het debat klaar is.

Mevrouw De Haan (BIJ1) zegt dat BIJ1 blij is met het rapport van de commissie Sorgdrager. BIJ1 merkt op dat na het verdwijnen van de sekswerkplekken bij het Zandpad, de Harde Bollenstraat en de tippelzone Europalaan, er geen alternatieven zijn gekomen. Hierdoor kunnen sekswerkers bijna nergens terecht maar het sekswerk gaat wel gewoon door en veelal noodgedwongen onvergund. Door het wegnemen van werkplekken verdwijnt het sekswerk naar de achterkamers. Sekswerkers kunnen hierdoor niet op bescherming rekenen en krijgen hierdoor vaker met onveilige situaties te maken. Veel sekswerkers werken nu zelfstandig vanuit huis. Dit betreft echter geen natuurlijke verschuiving. Dit is een gevolg van gevoerd beleid. BIJ1 wijst erop dat het grootste deel van de sekswerkers thuis geen mensen kan ontvangen of geen adres heeft waarop zij staan ingeschreven. Het hebben van goede werkplekken is nu eerste prioriteit. Deze dienen er te komen op basis van de wensen van de sekswerkers zelf. Zij geven bijvoorbeeld aan dat er behoefte is aan straatwerkplekken en een nieuwe tippelzone. BIJ1 vindt dat hier gehoor aan gegeven dient te worden en ziet ook kansen in het door sekswerkers zelf aangedragen Belgisch model waarbij sekswerkers voor een zeer lage prijs kamers kunnen huren in een door de gemeente beheerd motel. Met de huuropbrengsten kunnen de schoonmaak en het onderhoud worden gefaciliteerd. Wat is de wethouder van plan om te doen om op korte termijn werkplekken te organiseren voor sekswerk? En is hij bereid om te kijken naar de mogelijkheden van het Belgisch model voor Utrecht en een nieuwe tippelzone?

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) constateert dat BIJ1 het heeft over het Belgisch model. Zij vraagt of BIJ1 de brief van de politie en het OM heeft gelezen waarin wordt gewaarschuwd voor het faciliteren van werkplekken door de gemeente omdat hierdoor mogelijk misstanden worden gefaciliteerd.

Mevrouw De Haan (BIJ1) antwoordt de brief te hebben gelezen. In gesprekken met sekswerkers zelf, is de vraag om werkplekken echter duidelijk naar voren gekomen. BIJ1 vindt de zorgen en de wensen van de sekswerkers belangrijker.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) merkt op dat het hierbij ook gaat om de veiligheid van sekswerkers.

Mevrouw De Haan (BIJ1) vindt de veiligheid van sekswerkers belangrijk. Zij zien locaties in zelfbeheer echter als een vooruitgang. Er is dan meer sociale controle.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat het advies van de politie nodig is om tot een gezonde branche te komen.

Mevrouw De Haan (BIJ1) begrijpt dat er een vorm van toezicht nodig is om tot een veilige branche te komen. Sekswerkers en de politie staan op zeer gespannen voet met elkaar.

De heer Van Steeg (CDA) vraagt of de branche zelf geen behoefte heeft aan goed toezicht van de politie.

Mevrouw De Haan (BIJ1) merkt op dat sekswerkers zich op dit moment in grote mate onveilig voelen door de vele controles en de drang tot reguleren.

De heer Van Steeg (CDA) begrijpt dat BIJ1 de positie van de sekswerker kiest maar wijst erop dat uiteindelijk de veiligheid geborgd moet worden. Hoe gaat BIJ1 ervoor zorgen dat veiligheidsrisico's worden weggenomen?

Mevrouw De Haan (BIJ1) zegt te erkennen dat er veiligheidsrisico's zijn maar wijst erop dat deze veelal zitten in het feit dat sekswerkers nu nergens kunnen werken.

Mevrouw Assen (PvdA) oppert of niet iets aan relatieverbetering tussen de politie en sekswerkers gedaan moet worden.

Mevrouw De Haan (BIJ1) denkt dat dit nodig is. Het vertrouwen in de overheid is alleen erg laag. Vervolgens gaat zij in op de proeftuinen. BIJ1 wil graag dat een brede variatie aan verschillende soorten sekswerk goed verankerd wordt in de proeftuinen. Daarnaast dient deelname aan de proeftuinen laagdrempelig te zijn. Er dienen geen criteria te worden gesteld zoals een Kamer van Koophandel registratie en gegevens dienen te worden beschermd. Hoe gaat de wethouder verschillende sekswerkers betrekken bij het vormgeven en monitoren van de proeftuinen en hoe zorgt hij ervoor dat er geen drempels worden opgeworpen?

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) merkt op dat registratie belangrijk is om te zien hoe de pilot gaat en om misstanden te voorkomen.

Mevrouw De Haan (BIJ1) begrijpt dat het belangrijk is om zicht te hebben op wat er gebeurt. Het is alleen zo, dat veel sekswerkers dan niet kunnen deelnemen. Als proeftuinen representatief georganiseerd moeten worden, dan dienen de sekswerkers tegemoet te worden gekomen. Tot slot maakt BIJ1 zich zorgen over de positie van de meest gemarginaliseerde sekswerkers. Ten eerste dient gestopt te worden met het praten over legaal versus illegaal. BIJ1 staat voor decriminalisering en deregulatie van sekswerk en wijst erop dat de nadruk op vergund werken en een algemene vergunningsplicht sekswerkers niet ten goede komt en veel sekswerkers buitensluit. Niet elke sekswerker is in de gelegenheid om het beroep vergund uit te oefenen omdat dat zij ongedocumenteerd zijn, te maken hebben met verslaving of omdat zij trans zijn.

De heer Simsek (DENK) vraagt of niet beter breder gekeken kan worden naar hoe de positie van ongedocumenteerden versterkt kan worden.

Mevrouw De Haan (BIJ1) denkt dat het goed is om dit breder aan te pakken. Het valt alleen niet te ontkennen dat vooral bij sekswerk verschillende deelidentiteiten de situatie complex maken. De groep sekswerkers die aan het kortste eind trekken zijn sekswerkers met een migratie achtergrond die ook nog trans zijn. BIJ1 wijst erop dat gekeken dient te worden naar specifieke noden en behoeften.

De heer Simsek (DENK) merkt op dat er ook sekswerkers zijn die direct of indirect gedwongen in de branche zitten.

Mevrouw De Haan (BIJ1) vindt dat een persoon zelf hier iets over moet zeggen. Verder vindt BIJ1 zelfbeschikking en keuzevrijheid belangrijk.

Mevrouw Meerding (VVD) merkt op dat het vergunnen en in beeld zijn belangrijk is om sekswerkers veiligheid te kunnen bieden.

Mevrouw De Haan (BIJ1) merkt op dat ongedocumenteerde sekswerkers geen vergunning kunnen krijgen. BIJ1 pleit voor het dereguleren van het vergunningentraject. Daarnaast dient iedereen meegenomen te worden in het sekswerkbeleid. Hoe is de wethouder van plan om sekswerkers die hun beroep onvergund uitvoeren een veilige werkplek te bieden? Er dient weggebleven te worden van betutteling en stigmatisering dient voorkomen te worden.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) constateert dat een gedegen uitwerking van het advies moet voldoen aan een aantal voorwaarden: schoon, veilig en transparant. De voorwaarde schoon gaat om de gezondheid en de zorg voor mensen die het sekswerk doen. Welke rol speelt de gemeente in het verbinden van organisaties die samenwerken op dit thema en ziet het college de noodzaak om het overleg te intensiveren? Graag reactie. Vervolgens merkt de ChristenUnie op dat de sector zichzelf dient te financieren op legale wijze. De tweede voorwaarde is veiligheid. Sekswerk is kwetsbaar en bij het vormgeven van de pilot is het noodzakelijk dat de veiligheid voorop staat. De ChristenUnie gaat in op een concreet voorstel van de commissie Sorgdrager met betrekking tot het zelfstandig thuiswerken. In het rapport is meermaals aangegeven dat simpelweg niet helder is of dit wel veilig kan. De ChristenUnie vindt dat de gemeente dit dan niet dient te doen. Is de wethouder het ermee eens dat het ‘aldoende leren’ op het gebied van sekswerk grote risico’s kent? En wat als de veiligheid niet kan worden gewaarborgd? Graag reactie van de burgemeester.

De heer Maas (Volt) vraagt hoe de ChristenUnie denkt over veiligheid in relatie tot de aspecten van illegaliteit en niet in zicht zijn.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) denkt dat registratie nodig is.

De heer Maas (Volt) vreest dat als een en ander alleen met een vergunning en registratie kan en mag, dat het illegale circuit enorm toe zal nemen.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) zegt de conclusie van de heer Maas niet te delen.

De heer Van Vliet (D66) merkt op dat thuiswerken wel plaatsvindt. Als hier geen proeftuinen mee worden gedaan, dan blijft dit bestaan.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) denkt dat het thuiswerken sowieso blijft bestaan. Veel mensen werken via online wegen. De ChristenUnie en hulpverleners hebben er zorgen over of zelfstandig thuiswerken wel veilig kan.

De heer Simsek (DENK) vraagt hoe de ChristenUnie denkt over thuiswerken voor prostituees in relatie tot leefbaarheid en overlast voor buurtbewoners.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) merkt op dat uit de reactie van de politie en OM blijkt, dat het thuiswerken niet voor veel overlast zal zorgen.

De heer Simsek (DENK) merkt op dat hij mensen heeft gesproken die naast iemand hebben gewoond die waarschijnlijk illegaal vanuit huis werkte. Dit zorgde voor behoorlijk veel overlast.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) vindt zorgen van buurtbewoners terecht. Verder is de ChristenUnie blij dat kleinschaligheid de nadruk krijgt in het advies en dat daarmee de grootschalige locatie bij het Zandpad van de baan is. Verder is de ChristenUnie altijd kritisch geweest op de tippelzone en de partij hoopt dan ook dat het college adviezen hieromtrent niet zal overnemen.

De heer Van Vliet (D66) vraagt of de ChristenUnie het er niet mee eens was, dat de tippelzone goed werkte. De hulpverleners, politie en sekswerkers gaven aan dat dit een goede plek was voor sekswerk.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) antwoordt dat de tippelzone niet voor niets is gesloten. Daarbij gaat het om een kwetsbare groep die daar werkte.

De heer Van Vliet (D66) merkt op dat de tippelzone is gesloten omdat daar huizen gebouwd gaan worden.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) geeft aan mee te nemen dat het niet is gelukt om een nieuwe tippelzone te openen. Deze vorm van sekswerk op straat vindt de ChristenUnie niet wenselijk.

De heer Van Vliet (D66) vraagt waarom dat niet wenselijk is.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) antwoordt dat deze vorm van sekswerk niet wenselijk is omdat die op straat plaatsvindt, het kwetsbare mensen betreft en omdat het een bepaald effect heeft op de buurt.

De heer Maas (Volt) vraagt of de ChristenUnie zich ervan bewust is, dat het straatsekswerk ook nu nog plaatsvindt maar dan in de illegaliteit.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) antwoordt dat de ChristenUnie zich hier zorgen om maakt. De fractie denkt alleen niet, dat het opnieuw openen van de tippelzone hier de oplossing voor is.

De heer Maas (Volt) merkt op dat de hulpverlening in Utrecht er anders over denkt.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) heeft begrepen van hulpverleners dat de tippelzone een plek was waar zij sekswerkers konden ontmoeten. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat wordt meegenomen hoe hulpverleners in contact zijn met sekswerkers maar het opnieuw openen van de tippelzone is niet de oplossing.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat het openen van een tippelzone heeft laten zien dat dit de nodige problemen met zich meebrengt.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) vervolgt haar bijdrage met de derde voorwaarde: transparantie. Er dient helderheid te zijn in informatie voor bijvoorbeeld handhaving, hulpverlening en buurtbewoners. De fractie deelt het advies van de commissie Sorgdrager dat de gemeente richting buurtbewoners een rol heeft en vindt het opvallend dat omwonenden geen onderdeel waren van dit onderzoek. Het is fijn dat het college met hen in gesprek gaat. Op welk participatieniveau zullen zij betrokken worden?

Mevrouw De Haan (BIJ1) merkt op dat als buurtbewoners een stem wordt gegeven, dat waarschijnlijk nergens een plek kan komen voor sekswerk.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) denkt niet dat dit zo is. Het is belangrijk dat omwonenden worden meegenomen. Verder is voor transparantie een vorm van registratie belangrijk. De commissie Sorgdrager adviseert deregulering maar alleen als de relatie tussen de gemeente en de sector drastisch verbetert. Het rapport adviseert in deze relatie te investeren en wat de ChristenUnie betreft, gaat het college hier direct mee aan de slag. Is de burgemeester het, in het kader van handhaving, hiermee eens? En wat gaat de wethouder doen om de relatie tussen gemeente en de sector te verbeteren?

Mevrouw Assen (PvdA) vraagt of de relatie niet verbeterd op het moment dat legale sekswerkplekken worden gerealiseerd.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) antwoordt ontkennend. De ChristenUnie denkt dat hier meerdere dingen voor nodig zijn en goed positief contact is daarin de eerste stap.

Mevrouw Assen (PvdA) deelt de mening dat contact belangrijk is. Registratie daarentegen vinden sekswerkers niet in hun belang en hoe kan de relatie dan goed verbeterd worden?

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) denkt dat registratie uiteindelijk wel in het belang van sekswerkers is.

De heer Van Steeg (CDA) vraagt of de regels niet juist nodig zijn om greep te houden op de sector.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) merkt op, dat verschillende voorstellen worden gedaan voor deregulering. De ChristenUnie meent dat het college eerst aan vertrouwen dient te werken. Zij vervolgt haar bijdrage. Het rapport is een opmaat voor beleid dat gaat over sekswerkers en slachtoffers van mensenhandel. Deze sector is hier vatbaar voor en de ChristenUnie is blij dat dit expliciet wordt meegenomen door de commissie. De fractie mist alleen cijfers over mensenhandel, schuldenproblematiek, verslaving en over de vraag naar deze sector. Op basis van geconstateerde beperkte kennis en feiten, experimenten uitvoeren in een sector met veel kwetsbare mensen, vindt de ChristenUnie onwenselijk. Wanneer en hoe wil de wethouder de kennis vergaren en kan het college toezeggen dat in het sekswerkbeleid de aanpak van mensenhandel wordt meegenomen inclusief de bevindingen uit het toegezegde vervolgonderzoek naar mensenhandel in Utrecht? Graag een reactie van de burgemeester. Verder geeft de adviescommissie aan dat clubeigenaren terughoudend zijn met het melden van misstanden als zij signalen ontvangen. Dit vindt de ChristenUnie ernstig. Wil de burgemeester hier snel het gesprek over aangaan met exploitanten, hulpverleners en de politie?

De heer Van Steeg (CDA) vraagt of een tippelzone een ‘no-go’ is voor de ChristenUnie.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) antwoordt dat de ChristenUnie niet achter een tippelzone staat.

Mevrouw Meerding (VVD) zegt dat het rapport van de commissie Sorgdrager een visie is op de toekomst van sekswerk in Utrecht. Sekswerk is een legaal beroep en de VVD wil hier ruimte voor bieden. Tegelijkertijd leert de ervaring dat sekswerkplekken ook aantrekkelijke plekken zijn voor vormen van zware criminaliteit. De VVD loopt de aanbevelingen van de commissie in chronologische volgorde langs. Ten eerste de aanbeveling over omtrent het sekswerkbeleid. Dat de wereld van sekswerk is veranderd onderschrijft de VVD en het versterken van de signalerende rol van de gemeente als het gaat om kwetsbaarheid van sekswerkers, onveilige werkplekken of misstanden moet inderdaad onderdeel zijn van het sekswerk beleid. Bij deze aanbeveling wordt tevens aangegeven dat de gemeente cursussen moet gaan subsidiëren voor sekswerkers op het gebied van administratie, boekhouding en ondernemerschap. Dit vindt de VVD opvallend omdat als andere Utrechters zzp-er worden, deze dan geen cursussen van de gemeente krijgen. De fractie ziet niet in waarom sekswerkers dit wel zouden moeten krijgen. Ten tweede de aanbeveling voor proeftuinen. In Nederland en in Utrecht weet men eigenlijk niet wat werkt als het om lokaal sekswerkbeleid gaat en de commissie adviseert daarom proeftuinen in te richten zodat geleerd kan worden. Proeftuin een gaat over het mogelijk maken van thuiswerken en zelfstandige escort. De VVD heeft hier grote zorgen over. Er zijn teveel potentiële nadelen en risico’s. De fractie maakt zich zorgen over de veiligheid en het in beeld zijn. Hoe kan de sekswerkers bij thuiswerk de juiste ondersteuning en hulp worden geboden? Verder is een vorm van melding en registratie zeker een vereiste voor deze proeftuin maar dit is nog onvoldoende uitgewerkt door de commissie. Proeftuin twee gaat over werken in een klein groepsverband waarbij twee tot drie sekswerkers vanaf een locatie werken zonder exploitant op door de gemeente aangewezen locaties die sekswerkers kunnen huren. Deze proeftuin vindt de VVD meer kansrijk. Aan welke locaties wordt gedacht? De VVD denkt aan bedrijventerreinen en aan plekken waar normaal gesproken horeca zou zitten. Dan aanbeveling drie voor eenvoudige regelgeving voor privé huizen en seksclubs. De VVD kan zich in deze aanbeveling vinden maar is benieuwd hoe een en ander concreet wordt uitgewerkt. Aanbeveling vier gaat over het onderzoeken van de mogelijkheid tot een vorm van kleinschalig straatsekswerk. Dit is een directe verwijzing naar de tippelzone en de VVD is hierop tegen. Straatprostitutie is niet meer van deze tijd. Aanbeveling vijf gaat over het realiseren van kleinschalig locatiegeboden sekswerk. Dit betekent dat op een aantal locaties weer raamprostitutie kan komen met tien tot dertig ramen. De fractie is benieuwd naar de concrete uitwerking hiervan. Aanbeveling zes over lerend evalueren van beleidswijzigingen en proeftuinen. Dit vindt de VVD een prima aanbeveling. Het kan wel moeilijk zijn om het effect te meten. Tot slot is Utrecht ook

afhankelijk van de landelijke overheid die al een tijd een wet Regulering sekswerk in de maak heeft. Kan er een lijntje met het Rijk worden gehouden?

Mevrouw Snippe (PvdD) vervangt haar collega De Vries. De PvdD benadrukt dat sekswerk een legaal beroep is en dat de gemeente de verantwoordelijkheid heeft voor de zorg dat sekswerkers hun beroep veilig kunnen uitvoeren. Destigmatisering van sekswerk is hierin een eerste stap. De fractie vindt dat ook zonder de aanwezigheid van de burgemeester over sekswerk gesproken moet kunnen worden. De PvdD spreekt dank uit aan de commissie Sorgdrager voor het opgestelde advies.

De heer Simsek (DENK) constateert dat de PvdD stelt, dat ook zonder de burgemeester gesproken moet kunnen worden over dit onderwerp. Hij vraagt in wiens belang het is dat het veiligheidsaspect wordt weggelaten.

Mevrouw Snippe (PvdD) merkt op dat ook een feit is, dat sekswerk een legaal beroep is. Daarnaast zullen er delen zijn waar de burgemeester bij betrokken moet zijn. Zij vervolgt haar bijdrage en vraagt de gemeente vaart te maken omdat sekswerkers al te lang wachten. Verder zijn er honderden bomen voor niets gekapt voor de Zandpad plannen die nu van tafel zijn geschoven. De PvdD vindt dit erg zuur. Wat gaat de wethouder doen om deze onzinnige kap recht te zetten? Verder vindt de PvdD het van belang dat nieuwe plannen voor sekswerk samen met sekswerkers worden gemaakt. Nieuw beleid valt of staat met het herstellen van de vertrouwensband. Is dit ook de insteek van de wethouder en kan hij toezeggen dat dit duidelijk terug wordt gezien in nieuwe plannen en dat er gewerkt zal worden aan het tegengaan van het stigma?

De heer Gaillard (Stadsbelang Utrecht) vraagt of de PvdD ook wil dat bewoners betrokken worden.

Mevrouw Snippe (PvdD) denkt dat ruimte voor sekswerk niet per se gepaard hoeft te gaan met overlast. De fractie is positief over kleinschalige sekswerkplekken verspreid over de stad en over het voorstel voor proeftuinen. Hoe gaat het college zorgen voor voldoende animo hiervoor als het vertrouwen van sekswerkers laag is? En wat zijn de consequenties voor sekswerkers wanneer een proeftuin niet slaagt? De PvdD hoort ook graag wat de honderden sekswerkers die buiten de proeftuinen vallen in de tussentijd gaan doen. Graag een reactie. Tot slot werken veel sekswerkers niet op een vaste plek. Het is daarom van belang dat regelgeving niet overal anders is omdat dit verwarring schept.

De heer Maas (Volt) zegt dat Volt blij is met de aanbevelingen uit het rapport Sorgdrager. De fractie worstelt wel met vraagstukken rondom destigmatisering, veiligheid en registratie. Hulpverleners geven aan dat sekswerkers niet willen registreren en Volt vindt dat met hen hierover in gesprek moet worden gegaan om te kijken hoe een en ander dan aangepakt moet worden. Verder vraagt Volt of de wethouder een team kan optuigen zodat naar buiten toe een gezicht ontstaat voor sekswerkers, hulpverleners en politie en justitie. Verder verwijst de partij op de situatie in Antwerpen waar mogelijk van geleerd kan worden. In Antwerpen is er weinig overlast door sekswerk doordat de gemeente heeft geïnvesteerd in het vinden van goede locaties voor sekswerk en in hulp en steun voor de buurt.

De heer Simsek (DENK) merkt op dat vanuit de gemeente Utrecht al jaren lang van alles geprobeerd wordt om met name kwetsbare wijken en buurten in Utrecht te ontwikkelen en te versterken. Is Volt het ermee eens, dat bepaalde buurten nog niet bestendig zijn tegen extra factoren die voor problemen kunnen zorgen?

De heer Maas (Volt) antwoordt het hiermee eens te zijn. Als met buurtbewoners in gesprek wordt gegaan over sekswerklocaties, dan zou het kunnen helpen deze te combineren met bepaalde maatregelen.

De heer Simsek (DENK) merkt op dat als met buurtbewoners in gesprek wordt gegaan, dat deze een afspiegeling moeten zijn van de buurt.

De heer Maas (Volt) antwoordt dit vanzelfsprekend te vinden. Het belangrijkste punt is, dat Volt wil dat sekswerk gedestigmatiseerd wordt en dat er voldoende ruimte blijft voor veiligheid en gezondheid.

De heer Van Vliet (D66) zegt dat de fractie blij is dat het rapport Sorgdrager er ligt en dat vaart gemaakt moet worden met het uitvoeren van de aanbevelingen. Sekswerk is werk en dient in autonomie en in veiligheid te kunnen gebeuren. De D66-fractie vindt uiteraard dat onveilig en gedwongen sekswerk moet worden tegengegaan.

De heer Gaillard (Stadsbelang Utrecht) vraagt of, als sekswerk werk is, sekswerk dezelfde rechten en plichten dient te hebben als andere branches.

De heer Van Vliet (D66) vraagt aan welke plichten Stadsbelang denkt. Verder is hij geneigd om bevestigend te antwoorden.

De heer Gaillard (Stadsbelang Utrecht) vraagt of D66 niet vindt dat met vergunningen gewerkt moet worden.

De heer Van Vliet (D66) antwoordt dat D66 tegen de registratie is van sekswerk.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat het feit dat betaald wordt voor seks, ertoe leidt dat dit tot ongelijkheid leidt.

De heer Van Vliet (D66) antwoordt het hiermee oneens te zijn. Hij vervolgt zijn betoog. Sekswerk kan belangrijk werk zijn dat leidt tot connectie, geborgenheid en intimiteit. Belangrijkste uitgangspunt hierbij is, dat sekswerk plaatsvindt in autonomie en veiligheid. De conclusie in het rapport is, dat het op dit moment in Nederland en in Utrecht te moeilijk is om aan de slag te gaan met sekswerk en dat dit komt door teveel regels. Het rapport van de commissie is een pleidooi voor decriminalisatie en geeft de juiste richting om door middel van kleinschalige proeftuinen sekswerklocaties te realiseren. Hiermee kan ontdekt worden wat wel en niet werkt. D66 is benieuwd naar de voorstellen van het college hierover en geeft graag enkele kaders mee. Ten eerste dienen de proeftuinen samen met sekswerkers te worden opgezet. Cruciaal hierbij is, dat het vertrouwen van sekswerkers wordt herwonnen. De fractie ziet graag dat het college in de geest van deze methode die al is toegepast in Den Bosch, aan de slag gaat. De fractie sluit overigens ook aan bij vragen van BIJ1 over het Belgisch model. Ten tweede dienen sekswerklocaties gerealiseerd te worden met steun van bewoners. Er dient overigens niet geparticipeerd te worden over de vraag of sekswerk er moet komen. De participatie dient te gaan over de manier waarop de doelstelling wordt gerealiseerd. Ten derde dient vaart gemaakt te worden door nu al gesprekken te gaan voeren. In de raadsbrief geeft het college aan in het tweede kwartaal van 2023 een inhoudelijke reactie gereed te hebben. Wil het college zo vroeg mogelijk in het tweede kwartaal daarmee komen?

De heer Simsek (DENK) zegt dat een aanbeveling is, om kleinschalige locatie gebonden prostitutie te realiseren. In hetzelfde rapport staat ook dat prostitutie onmiskenbaar meer risico's op misstanden met zich meebrengt dan andere sectoren. Hiermee zijn er ook risico's voor de buurt.

De heer Maas (Volt) merkt op dat een motie is aangenomen waarin stond, dat gesproken zou worden over sekswerk. Het stoort hem dat DENK deze bewoording niet gebruikt.

De heer Simsek (DENK) geeft aan dat DENK het niet eens was met die motie.

De heer Maas (Volt) merkt op dat de essentie van sekswerk is, dat het legaal werk is.

De heer Simsek (DENK) geeft aan dat DENK vindt, dat de gemeente leefbaarheid voor de inwoners dient te prioriteren boven het vestigen van prostitutie locaties. DENK pleit ervoor dat deze niet in woonwijken worden gevestigd. Graag een toezegging van de burgemeester.

Mevrouw De Haan (BIJ1) merkt op dat in het rapport staat, dat er vaak geen overlast is.

De heer Simsek (DENK) merkt op dat in de commissie geen buurtbewoners zijn meegenomen.

Mevrouw Assen (PvdA) vraagt of DENK vindt, dat bepaalde groepen en maatschappelijke voorzieningen alleen in een wijk gevestigd mogen worden als er draagvlak is in de buurt.

De heer Simsek (DENK) wijst erop dat de politie en het OM aangeven dat prostitutie locaties vaak tot overlast en problemen leiden. Buurtbewoners dienen dan meegenomen te worden.

Mevrouw Assen (PvdA) constateert dat de politie en het OM dat niet zeggen.

De heer Simsek (DENK) zegt de reactie van de politie en het OM anders te lezen. DENK vraagt vervolgens in het prostitutiebeleid op te nemen dat prostitutie locaties niet gevestigd mogen worden in een straal van 250m van instellingen met een maatschappelijke functie zoals religieuze en onderwijsinstellingen. Graag een toezegging van de wethouder. In de raadsbrief geeft het college aan in gesprek te gaan met verschillende belanghebbenden waaronder een afvaardiging van inwoners uit de stad. DENK hecht eraan dat in deze afvaardiging alle geluiden uit de stad vertegenwoordigd zijn. Kan de wethouder toezeggen dat in deze afvaardiging vertegenwoordigers zullen zitten uit alle wijken en subwijken en dat in de bestuurlijke reactie wordt aangegeven hoe het college ervoor gaat zorgen dat deze afvaardiging een goede afspiegeling wordt van de stad? Graag een toezegging. DENK meent overigens dat het goed is om het bestuur van de Aboe Daoedschool te betrekken bij gesprekken over het toekomstige prostitutiebeleid. Graag een toezegging. In de raadsbrief geeft het college aan, dat ondanks de vele terechte bezwaren tegen het nieuwe Zandpad als prostitutie locatie, de deur voor het nieuwe Zandpad als prostitutie locatie nog niet volledig gesloten is en dat de mogelijkheid voor kleinschalige prostitutie op die locatie open wordt gehouden. DENK vraagt het college definitief af te zien van het nieuwe Zandpad als prostitutie locatie. Tot slot sluit de fractie aan bij het punt van de ChristenUnie over de tippelzone.

Mevrouw Assen (PvdA) begrijpt dat DENK tegen het legaal uitoefenen van sekswerk is.

De heer Simsek (DENK) geeft aan dat wettelijk bepaald is, dat het legaal is maar dit neemt niet weg dat er allerlei bezwaren zijn tegen de vestiging van locaties hiervoor.

De voorzitter schorst de vergadering voor vijf minuten.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) merkt op dat de situatie voor sekswerkers in Utrecht al jaren schrijnend is. Het vertrouwen in de overheid is laag en dit verzwakt de veiligheid van sekswerkers. GroenLinks vindt dat nu snel en goed doorgepakt moet worden. Alle aanbevelingen van de commissie Sorgdrager dienen onverkort te worden opgevolgd. Er dient ingezet te worden op deregulatie om de vertrouwensband te herstellen. Verder licht de fractie nog vier dingen uit. Een belangrijke aanbeveling is, om lef te hebben. Volgens het rapport is het niet realistisch om volledig draagvlak te realiseren. Het college moet soms gewoon doen wat nodig is ook als dit weerstand oplevert. Dan het toekomstplan Nieuwe Zandpad. GroenLinks meent dat bij het Zandpad kleinschalige locaties voor sekswerk zouden kunnen komen. Ten derde het definiëren van proeftuinen. Bij een proeftuin betekent het niet dat de locatie tijdelijk is. De locaties zijn in principe permanent. Ten slotte een paar praktische zaken. Er kan al begonnen worden aan het bouwen van vertrouwen, het creëren van een overlegstructuur met sekswerker en het kort maken van lijntjes met zorg- en hulpverlening.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) vraagt of ook eerlijk naar sekswerkers gecommuniceerd moet worden wat niet kan.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) antwoordt bevestigend. Dan de financiering. Het uitvoeren van de aanbevelingen gaat meer kosten dat de structurele financiering van 600.000 euro voor veiligheid en zorg. Wil de wethouder alvast nadenken over waar de resterende benodigde middelen vandaan kunnen komen? Verder ligt er een wet klaar voor het reguleren van sekswerk. Utrecht zou wellicht als voorbeeld genomen kunnen worden alvorens de wet wordt ingevoerd.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat het een continue zoektocht is naar de manier waarop de sekswerkbranche een plek kan krijgen in Utrecht. Het vertrouwen in de overheid is tot het nulpunt gedaald. De ontwikkelingen bij het Zandpad hebben geen fraai beeld laten zien. Het CDA is

overigens niet gelukkig met de kleine opening die nog wordt geboden om wel door te gaan bij het Zandpad. Verder dankt het CDA de commissie Sorgdrager voor het bondige advies. De fractie vindt dat betaalde seks leidt tot een ongelijkwaardige relatie. Dit erkennen leidt meer tot het herstel van vertrouwen.

Mevrouw De Haan (BIJ1) merkt op dat de dienst vaak met wederzijds goedvinden wordt uitgewisseld.

De heer Van Steeg (CDA) wijst erop dat mensenhandel een groot probleem is in deze branche en het gevolg is van betaalde seks. Verder ziet het CDA niet zoveel in het breed gaan experimenteren zoals de commissie Sorgdrager voorstelt. De commissie Sorgdrager kijkt met de ideologie van liberalisering naar de branche. Als geëxperimenteerd wordt is voorzichtigheid geboden. Verder kan het CDA aansluiten bij de fracties die hebben gewezen op de wet Regulering sekswerk. Welke rol kiest het college richting Den Haag en kan ervoor gepleit worden om de wetgeving snel tot stand te brengen? Tot slot begrijpt het CDA het pleidooi voor kleinschaligheid. Hoe kijkt de burgemeester naar het advies van de politie en het OM en naar de relatie tussen het voorstel dat er nu ligt en de handhavingscapaciteit?

Mevrouw Assen (PvdA) brengt in herinnering waarom de commissie Sorgdrager aan het werk is gegaan. Het toenmalige college concludeerde dat dit nodig was nadat het herhaaldelijk niet gelukt was om sekswerkplekken te realiseren. De PvdA vindt dit schadelijk omdat het hierdoor praktisch niet mogelijk is om een legaal beroep uit te oefenen. Dit heeft veel negatieve gevolgen zoals onveiligheid en geschaad vertrouwen. De PvdA onderschrijft alle aanbevelingen van de commissie Sorgdrager, inclusief straatsekswerk, en voelt de verantwoordelijkheid hier zo snel mogelijk werk van te maken. Kan hiervoor een taskforce worden opgezet? Het uitvoeren van de aanbevelingen kost het geld. Het is goed hierop te anticiperen. Tot slot sluit de fractie aan bij de inbrengen van D66 en GroenLinks.

De heer Gaillard (Stadsbelang Utrecht) zegt dat het nu tijd is om het Zandpad te schrappen als ontwikkellocatie voor sekswerk. Hoe kijkt het college terug op de ontwikkelingen rondom het Zandpad? Stadsbelang Utrecht verneemt ook graag hoe het college staat tegenover het advies van de commissie dat grootschalige raamprostitutie niet meer passend is in de huidige tijd. Bewoners en belanghebbenden hebben meermaals aangegeven geen prostitutiezone te wensen op de locatie waar het Nieuwe Zandpad ingetekend was. Hier is wat Stadsbelang Utrecht betreft te weinig mee gedaan. Wil het college bij het opzetten van proeftuinen wel rekening houden met de wensen van bewoners en belanghebbenden? En welke andere mogelijkheden ziet het college om de wensen van buurtbewoners en belanghebbenden mee te nemen in een eventuele ontwikkeling van proeftuinen? Stadsbelang Utrecht hoort graag of er financiële consequenties zitten aan het stoppen met het Zandpad. Kan de wethouder inzicht geven in de grondexploitatie? Tot slot onderstreept Stadsbelang Utrecht het advies van de commissie Sorgdrager wat betreft kleinschalig sekswerk in Utrecht. Sekswerkers dienen zich in te schrijven bij de Kamer van Koophandel.

De heer Van der Star (PVV) bedankt de commissie Sorgdrager voor het rapport. De PVV is niet tegen sekswerk maar vindt wel dat elk beroep anders is en een andere behandeling behoeft. Het realiseren van kleinschalige locaties steunt de PVV maar deze locaties dienen wel goed bereikbaar te zijn met de auto of iets verder weg te liggen van een woonwijk, centrum of scholen. Sekswerktoerisme en thuiswerken worden hierdoor tegengegaan. De PVV vindt het niet wenselijk om te blijven vast te houden aan ouderwetse raamprostitutie. Het Nieuwe Zandpad dient dan ook geen doorgang te vinden. Vervolgens geeft de PVV aan dat het vertrouwen tussen sekswerkers en de overheid is verdwenen. Hoe wil het college het vertrouwen terugwinnen?

De heer Simsek (DENK) vraagt hoe de PVV kijkt naar het betrekken van bewoners.

De heer Van der Star (PVV) zegt dat participatie op een juiste manier dient plaats te vinden.

De heer Stevens (Student&Starter) zegt dat Student&Starter het tijd vindt om stigma's te doorbreken en een veilige werkomgeving te verschaffen. De fractie sluit aan bij GroenLinks en de PvdA die stellen dat de aanbevelingen van de commissie Sorgdrager overgenomen dienen te worden en dat snel van start moet worden gegaan. Tegelijkertijd is het vertrouwen van de branche

in de overheid tot het nulpunt gedaald. Hoe heeft het zover kunnen komen en hoe wil het college dit vertrouwen weer terugwinnen? Graag een reactie. Twee derde van de naar schatting 500 sekswerkers werkt nu illegaal thuis zonder toezicht en veiligheid. Door middel van proeftuinen kan op kleine schaal getest worden wat werkt en wat niet werkt. Beleid en experimenten dienen samen met sekswerkers te worden gerealiseerd. Hoe ziet het college het participatieproces voor zich?

De heer Otto (EenUtrecht) geeft aan dat EenUtrecht de conclusies en aanbevelingen onderschrijft van de commissie Sorgdrager. De fractie betreurt het dat dit dossier al zolang sleept.

De voorzitter concludeert dat de beantwoording van burgemeester Dijksma en het college zal plaatsvinden op 19 januari 2023. Hij schorst de vergadering om 12.30 uur.

Verslag openbare middag-vergadering commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

Datum 8 december 2022
Locatie Stadhuisbrug 1, Utrecht
Verslag door Wanda Walkate (Notuleerservice Nederland)

Aanwezigen

De voorzitter mevrouw I. Hornsveld, wethouder mevrouw I. Voortman, de leden mevrouw M. Al-Saqaff (VD), mevrouw B. Chirino (ChristenUnie), mevrouw V. Dada-Anthonij (D66), mevrouw J. Klein Rensink (GroenLinks), de heer J. Otto (EenUtrecht), mevrouw A. Oudejans (Student&Starter), mevrouw I. Raaijmakers (PvdA), de heer I. Simsek (DENK), de heer A. Stam (Volt), mevrouw J. Swinkels (CDA), de commissiegriffier mevrouw W. Kok

Verslag commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

8. Debat raadsbrief Eindrapportage Werkbeweging 14
Lijst met toezeggingen....23

8. Debat raadsbrief Eindrapportage Werkbeweging

De **voorzitter** heropent de vergadering om 13.30 uur en verwelkomt wethouder Voortman, de raadsleden en de mensen die thuis de vergadering via de webcast volgen. De tijd die in dit debat overblijft, kan worden ingezet voor het debat over sekswerk op 19 januari 2023.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) is trots dat de gemeente Utrecht investeert in mensen die langdurig in de bijstand zitten. Hen op weg helpen en begeleiden is niet eenvoudig. De PvdA wil doorgaan met het investeren in mensen en zet daarbij hun welzijn en ontwikkeling voorop. Wat Werkbegeleiding de gemeente heeft geleerd over wat zij nodig hebben, moet de norm worden om te kijken naar mensen die in de bijstand zitten. Zij zijn geen uitkeringstrekkers of werkweigeraars, maar er is vaak sprake van multiproblematiek. Die doelgroep heeft een overheid nodig die werkt vanuit vertrouwen en een helpende hand biedt. Spreekster vraagt of dit op alle facetten voor werk en inkomen wordt doorgevoerd. Haar fractie vraagt of er opnieuw kan worden gekeken naar de arrangementen, want dat past hier niet bij. Wordt dit meegenomen in de nieuw aangekondigde visie? Het is voor haar minder belangrijk om te focussen op de aantallen werkbeweging maar meer op het perspectief bieden.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) is benieuwd wat de PvdA bedoelt met het herzien van de arrangementen omdat die niet passen.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) merkt op dat er arrangementen zijn van 1 tot en met 4. Het denken in arrangementen past niet meer bij de manier waarop naar bijstandsgerechtigden moet worden gekeken. Dat kan beter op een andere manier gebeuren.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vraagt op welke manier dit dan is, want arrangementen bieden toch houvast door te bekijken waar meer of minder werk nodig is.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) denkt dat er vanuit het perspectief bieden of ontwikkeling er misschien iets anders uit de bus komt. Nu zijn de arrangementen voor de werkvloer en de mensen op het stadskantoor die bekijken hoeveel steun nodig is op basis van de arrangementenindeling. Haar fractie zou liever maatwerk toepassen en de mens centraal stellen. Dan wordt de indeling anders.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) denkt dat de arrangementenindeling voor het stadskantoor is maar degenen die werk zoekt, merkt er niet veel van.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) wil liever niet over mensen praten in de zin van arrangement 1, 2, 3 of 4, omdat de overheid nu op een bepaalde manier naar mensen kijkt en het vertrouwen dat mensen in de overheid mogen hebben.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) vraagt of mevrouw Raaijmakers moeite heeft met het woord ‘arrangement’ of vindt zij dat de manier van werken, moet veranderen.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) vindt dat dit beide van toepassing is. De vraag is of de indeling 1 tot en met 4 past bij wat de gemeente voor deze mensen wil bereiken. De indeling berust toch op de opvatting van de gemeente hoe groot de afstand tot de arbeidsmarkt is, terwijl de fractie heeft geleerd dat het zowel om de afstand tot de arbeidsmarkt gaat maar ook om het welzijn en de ontwikkeling van de doelgroep. Als welzijn voorop wordt gesteld, dan zal de indeling misschien anders worden.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) denkt dat er dan toch op een bepaalde indeling wordt uitgekomen. Er wordt goed naar gekeken. Als er een andere benaming bij past, ondersteunt zij dat. Zij snapt de noodzaak van een andere indeling niet.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) is niet tegen een indeling maar die moet niet alleen gebaseerd zijn op de inschatting van de grootte van de afstand tot de arbeidsmarkt. Zij is benieuwd naar een andere indeling op basis van perspectief en welzijn. De fractie vindt dat er meer aandacht moet komen voor zorg en ondersteuning. Er zal meer aandacht voor werkgevers moeten zijn. De fractie ziet de basisbanen als een uitgelezen kans om in te zetten voor deze doelgroep. De vraag is of die in het nieuwe stuk worden meegenomen.

Mevrouw **Swinkels** (CDA) vraagt waarom er niet mag gesproken worden over het voorbereiden van iemand voor de arbeidsmarkt.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) antwoordt dat de actieagenda goed laat zien dat de arbeidsmarkt moet worden klaargemaakt voor deze mensen en niet alleen andersom.

De heer **Otto** (EenUtrecht) vraagt of de basisbanen vanuit de gemeente Utrecht worden gefaciliteerd en aangeboden of is er ook sprake van banen in de markt?

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) antwoordt dat het plan nog naar de raad komt. Haar fractie vindt dat de overheid hierin een regierol heeft.

Mevrouw **Klein Rensink** (GroenLinks) zegt dat in de eindrapportage Werkbeweging goed kan worden gezien waarom het zo belangrijk is om mensen persoonlijke begeleiding te geven. Dan kan goed worden gezien wat mensen nodig hebben om stappen te zetten. Dat heeft goede resultaten opgeleverd, maar het is misschien nog belangrijker dat mensen er plezier en motivatie van hebben gekregen. De Werkbeweging laat goed zien dat mensen vertrouwen in de overheid hebben en dat dit andersom ook geldt. Het CDA wil dit vasthouden en blijven inzetten op de mensen die het ’t hardste nodig hebben. In de evaluatie staat dat er bij mensen in de diverse leefgebieden iets speelt. Dat betekent dat iemand ook vaak bij verschillende afdelingen van de gemeente moet zijn. Dit moet gemakkelijker worden gemaakt, zodat mensen niet het gevoel hebben dat zij bij twintig loketten bij de gemeente moeten zijn. Zij willen liever met één persoon te maken hebben die als aanspreekpunt fungeert. Simpel switchen speelt landelijk. Misschien kan de gemeente het voortouw nemen om dit op een goede manier uit te wisselen. Zij ziet mooie kansen om werk en inkomen met de Wmo te verbinden. Er zijn veel mensen die in deeltijd zijn gaan werken, wat financieel ingewikkeld is. Het kan invloed hebben op inkomsten, toeslagen en uitkeringen. Haar fractie heeft al een aantal keren gevraagd om het bufferbudget en een rekentool om alles inzichtelijker te maken. In de dashboardbrief wordt gewerkt met een fictief bedrag maar dat is anders dan een bufferbudget. Bij een fictief bedrag kan er aan het einde nog een verrekening plaatsvinden. Bij het bufferbudget kan iemand nog iets extra’s terugkrijgen maar nooit iets moet bijbetalen. Hierbij moet de gemeente stappen zetten, zodat de gemeente voor de mensen spaart.

Mevrouw **Swinkels** (CDA) vraagt wat het CDA van de wethouder wil vragen. Is dat een extra budget of de ontwikkeling van een tool.

Mevrouw **Klein Rensink** (GroenLinks) antwoordt dat er een huishoudboekje is waarin er verrekeningen worden gedaan. Er kan ook voor mensen worden gespaard, indien zij dat willen. Aan het einde van het jaar wordt alles verrekend en weet iemand dat hij maandelijks alles kan uitgeven wat hij binnenkrijgt. Er kan nooit een extra verrekening plaatsvinden. Er moeten vanuit Werkweging dingen worden gezien waartegen mensen aanlopen, bijvoorbeeld belemmeringen als mensen gedeeltelijk gaan werken. Daarop zou de gemeente kunnen inspelen. Er is in deze tijd veel behoefte aan personeel, maar er zijn ook veel bedrijven en organisaties die een afstand hebben tot de potentiële werknemers. Er moeten lessen uit de Werkbeweging worden meegenomen voor het banenplan dat ook in het coalitieakkoord staat. Zij wil graag de toezegging dat de cliëntenraad van Werk en Inkomen hierbij nauw betrokken wordt.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vraagt wat GroenLinks van de nazorg en het doorpakken vindt.

Mevrouw **Klein Rensink** (GroenLinks) denkt dat de evaluatie een eerlijk beeld geeft van wat er is geleerd. Zij denkt dat dit goede punten zijn om mee te nemen in het vervolg.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vindt het belangrijk dat inwoners zoveel mogelijk kunnen meedoen in de maatschappij en dat werken loont. Werkbeweging juicht zij toe, maar zij heeft vragen over bijvoorbeeld het doorpakken en de nazorg. Hoe gaat de wethouder hierin verbetering aanbrengen? De fractie vraagt zich af of het idee van de Koninklijke Horeca Nederland in de vorm van een pilot inzichtelijk kan worden gemaakt, zodat werkgevers hierop makkelijker kunnen aansluiten. De fractie vraagt zich af of videosollicitatie kan helpen voor de doelgroep. Dit kan misschien ook bij de gemeente worden toegepast. Het houdt een nieuwe vorm van presenteren in waarvan mensen die niet taalvaardig zijn gebruik kunnen maken. Is er een beeld van wat nodig is

om meer werkgevers bereid te vinden mee te denken over passende werkplekken voor de doelgroep? Voor welke sectoren worden werkgevers betrokken en worden er initiatieven opgeschaald? Een aantal werkbewegingen die het college voor ogen had, is niet gehaald. Het budget van 5 miljoen euro is wel opgemaakt. Kan de wethouder dit uitleggen? In de actieagenda Werkbeweging gaat het meeste budget naar actielijn 2. Er is meer geld uitgegeven aan persoonlijk contact maar het gaat aan het doel van de agenda voorbij. Kan de wethouder deze keuze toelichten?

Mevrouw **Klein Rensink** (GroenLinks) zegt dat het persoonlijk contact maakt dat mensen gemotiveerd zijn en dan kan worden gevraagd wat iemand nodig heeft om stappen te zetten in de richting van werk of iets anders. Daarom moet ingezet worden op begeleiders en werkmatchers.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vindt dit onderdeel van actielijn 2. Nu klink het of er goede gesprekken worden gevoerd. Nu lijkt het of Werkbeweging onder een andere actielijn wordt vervat en daarnaar gekeken wordt. Het lijkt op twee losse dingen.

Mevrouw **Klein Rensink** (PvdA) vindt de persoonlijke aandacht mooi, waarbij gevraagd kan worden wat iemand nodig heeft en wat daaraan kan worden gedaan. Dat kost soms even tijd, want mensen moeten ook weer vertrouwen krijgen in zichzelf en de overheid. Zij ziet de tegenstelling niet die de ChristenUnie schetst.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) zegt dat er gesprekken worden gevoerd en dat mensen naar een opleiding worden gestuurd. De zorg om mensen naar werk te begeleiden ontbreekt nog. Daarop moet meer ingezet worden. Het doel van de actieagenda Werkbeweging is werk.

Mevrouw **Klein Rensink** (GroenLinks) zegt dat de persoonlijke aandacht een stap richting werk is. Werk hoeft niet het einddoel te zijn. Er kunnen stappen worden gezet naar zelfontwikkeling en een plek die bij iemand past. Het kan vrijwilligerswerk zijn, mantelzorg of een opleiding.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) is het eens met het feit dat betaald werk niet het enige doel is. Vrijwilligerswerk en parttime werk kan ook. Een opleiding ziet zij als een stap richting werk.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) zegt dat deze werkagenda heeft laten zien dat meer begeleiding en nazorg nodig zijn om mensen de beweging naar werk te laten maken. Het budget laat geen betere nazorg en meer werkbewegingen toe. Wat vindt de VVD belangrijker?

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vindt dat afspraken over het budget en aantallen mensen die werk hebben gevonden, gestand moeten worden gedaan.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) zegt dat de doelgroep meer nodig heeft dan van tevoren was gedacht.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vindt dat niet alles fantastisch is. Er mag kritisch over het project worden gesproken. Als er voor 5 miljoen euro geen 2000 werkbewegingen zijn gehaald, dan mogen er afspraken worden gemaakt om die aantallen wel te halen. Als de doelgroep lastiger blijkt te zijn, dan wil zij een betere budgettering en een andere schatting van aantallen.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) constateert dat de VVD voor betere nazorg is maar niet verder met ideeën komt over het belang van het halen van de aantallen.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) kan bedenken dat er aan het een onderdeel wat minder wordt gedaan en aan het andere deel wat meer. Zij vindt nazorg belangrijk. Persoonlijke aandacht hoort hierbij.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) vindt dat de VVD denkt dat alles maakbaar is. Is Werkbeweging ook niet succesvol is geweest indien mensen op weg zijn geholpen en de aantallen niet zijn gehaald die de VVD voor ogen heeft?

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) zegt niet dat de actieagenda heeft gefaald. Zij wil de essentie van de actieagenda ondersteunen. Er moeten kritische noten worden gekraakt over het nakomen van gemaakte afspraken. Er moet worden bekeken wat er anders kan. Als er 2000 arbeidsplaatsen zijn voorzien en er wordt uitgekomen op 738 plaatsen dan moet besproken worden wat er dan moet gebeuren.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) vraagt of het realistisch is om je blind te staren op de aantallen, daarop kritisch te zijn en te zeggen dat het niet gelukt is.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vindt 738 plaatsen mooi. Zij vraagt hoe er meer plaatsen gerealiseerd kunnen worden in de toekomst. Zij maakt zich zorgen over nazorg. Daarom vindt zij dat het einddoel moet zijn om te proberen mensen aan het werk te krijgen of het vrijwilligerswerk of betaald werk is. Onderwijs is niet het einddoel, want dat is nog altijd een middel. Zij vraagt of de wethouder de verdeling van het budget kan toelichten. Hoe gaat de wethouder ervoor zorgen dat de doelgroep die aan het werk kan ook betrokken wordt? Hoe wordt er in het vervolg beter begroot?

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) is benieuwd hoe ervoor kan worden gezorgd dat in een minder overspannen arbeidsmarkt er genoeg mensen een plek kan worden geboden. Nu moet niet de druk worden gevoeld om door urgentie te veel uren te maken. Duurzaam werken is belangrijker dan veel werken. De lat is hoog gelegd en zo lang er geen negatieve gevolgen hiervan zijn voor mensen is dit in orde. Voor mensen met een combinatie van problemen was de stap richting werk nog niet mogelijk. Dit gold voor een grotere groep dan was verwacht. Wat is de vervolgaanpak hiervoor?

Mevrouw **Swinkels** (CDA) vraagt wie de druk veroorzaakt, zodat mensen zich genoodzaakt voelen om meer uren te werken dan zij misschien aankunnen of zouden willen werken.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) zegt dat in een commissie naar voren kwam dat werkgevers mensen vragen meer uren te werken omdat zij mensen nodig hebben. Het is belangrijk mensen tegen zichzelf te beschermen en aan te geven dat zij met een reden parttime werken en niet fulltime kunnen werken.

Mevrouw **Swinkels** (CDA) vraagt of het CDA er geen vertrouwen in heeft dat werkgevers in het belang van hun medewerkers kijken wat een gezonde werk-privébalans is en hoeveel uren een medewerker het beste kan maken in een week, omdat dit in ieders belang is.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) denkt niet dat er een negatieve intentie achter zit. Werkgevers houden het belang van hun medewerkers in het oog. Omdat het hier over een kwetsbare groep gaat, is het goed om het aan te stippen en mensen daarin te begeleiden.

Mevrouw **Swinkels** (CDA) vraagt in hoeverre de begeleiding vanuit de overheid komt.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) denkt dat het goed is om dit mee te nemen omdat het een programma van de overheid is.

Mevrouw **Dada-Anthonij** (D66) vindt dat elke werkbeweging meer inhoudt dan het vinden van een baan of het krijgen van taalonderwijs. Het gaat erom dat mensen op een waardevolle manier kunnen bijdragen en niet langer aan de zijlijn staan. Het geeft hun toekomstperspectief. Kan de wethouder aangeven hoe de ervaringen en de lessen uit de agenda Werkbeweging worden

toegepast om deze inwoners aan een passende baan te helpen? Wat zijn de successen in de aanpak geweest en wat is de mogelijke rol van het personeelstekort hierbij? Kan de wethouder aangeven hoe duurzaam de effecten van de agenda Werkbeweging zijn geweest? Zijn de mensen blijvend aan het werk of zijn er situaties waarbij de mensen in de bijstand zijn teruggevallen? Mensen uit de bijstand die zich in de richting van werk bewegen, vallen terug in hun inkomen. Ziet de wethouder mogelijkheden om een dergelijke terugval in inkomen op te vangen, zodat deze inwoners minder onzekerheid ervaren bij de overgang en de kans kleiner wordt dat zij op termijn terugvallen? Kan de wetgever aangeven hoe zij naar de banen van de toekomst kijkt? Misschien kan deze groep baat hebben bij het voorbereiden op deze toekomstige banen. D66 herkent een mooi startpunt om meer inwoners naar werk te bewegen. D66 kijkt uit naar de manier waarop de lessen uit de agenda Werkbeweging worden toegepast in de komende jaren. Door maatwerk en creatieve oplossingen zullen steeds meer inwoners hun weg vinden naar voor hen passend werk en zekerheid in hun bestaan.

Mevrouw **Oudejans** (Student&Starter) wil toevoegen dat er in de vorige werkagenda veel persoonlijke aandacht en focus was op persoonlijke ontwikkeling van de werkzoekende. Een grote groep werkzoekende kampt met financiële en mentale en/of gezondheidsproblemen waardoor een stap richting werk niet meteen mogelijk is. Dit onderstreept het belang van de mensgerichte aanpak. Haar fractie is blij dat de focus op persoonlijke aandacht en persoonlijke ontwikkeling wordt voortgezet. Zij vindt dat iedereen die binnen een organisatie werkervaring opdoet daarvoor een eerlijke vergoeding moet krijgen. De fractie wil de wethouder vragen om in de komende werkagenda ervoor zorg te dragen dat de leer-werkplekken gepaard zullen gaan met een eerlijke vergoeding.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vraag wat mevrouw Oudejans verstaat onder een eerlijke vergoeding.

Mevrouw **Oudejans** (Student&Starter) vindt dat werk moet lonen. Over een eerlijke vergoeding kan in samenspraak met de werkgever worden gesproken. Een minimumloon kan ook worden afgesproken.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vraagt wie bepaalt of de vergoeding eerlijk is.

Mevrouw **Oudejans** (Student&Starter) antwoordt dat de Arbeidsinspectie een duidelijke regeling heeft over eerlijke vergoedingen.

Mevrouw **Klein Rensink** (GroenLinks) vraagt of mevrouw Oudejans nog meer regels voor een leer-werktraject wil hebben dan al zijn vastgesteld.

Mevrouw **Oudejans** (Student&Starter) zit niet diep in de materie omdat zij dit debat vanmorgen van een collega heeft overgenomen. Haar fractie wil er graag met GroenLinks over verder praten.

De heer **Simsek** (DENK) kan zich aansluiten bij het punt van mevrouw Oudejans over de vergoeding van leer-werkplekken.

De heer **Stam** (Volt) steunt de benadering van het college en denkt dat de coalitie en het college Volt aan hun zijde zal vinden, nu er sprake is van een dergelijke mensgerichte benadering. Is er inzicht in de financiële voordelen van het programma? Hiermee kan misschien bespaard worden in uitgaven voor uitkeringen of zorg. Zijn er voor de jobcoaches voldoende mogelijkheden voor scholing en het leren van collega’s? Leert de gemeente ook van andere steden bij de uitvoering van dit programma? Hoe wordt de raad betrokken bij het vormgeven van de afdeling Werk en Inkomen?

Mevrouw **Swinkels** (CDA) vindt het goed dat er extra wordt ingezet om deze mensen te bereiken en extra aandacht te geven. De resultaten zijn mager. Veel wordt toegeschreven aan corona. Op

welke ervaringen wordt gedoeld bij de constatering dat de wereld niet zo maakbaar is als soms wordt verondersteld. Wat betekent dit voor het vervolg? Waarom worden de ervaringen en de getrokken lessen niet concreet gemaakt? Het CDA mist ook de financiële verantwoording. De fractie verwachtte dat niet alle middelen gebruikt zouden worden, gezien corona. Er gebeuren goede dingen samen met werkgevers, de werkzoekende en de overheid. Wat voegt de gemeente daaraan toe? Waarom wordt niet beschreven welke initiatieven zijn genomen en tot welke resultaten dat heeft geleid? Open hiring wordt beperkt genoemd. Kan de wethouder hierover iets meer vertellen? Het doel van het CDA is om mensen aan betaald werk of vrijwilligerswerk te helpen. Daarvoor moeten concrete doelstellingen geformuleerd blijven worden.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) vraagt waarom het CDA de resultaten van deze agenda mager vindt.

Mevrouw **Swinkels** (CDA) vraagt of de wethouder kan verklaren dat er 60% minder werkbeweging is gerealiseerd. Dat is vervelend want de gemeente wil dat mensen aan het werk gaan en een waardig bestaan krijgen. Wat kan de gemeente nog meer doen om de werkbeweging wel te laten slagen? Met het behaalde resultaat kan de PvdA toch niet tevreden zijn?

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) zegt dat het welbevinden van deze mensen is verbeterd. Het is belangrijk voor deze mensen dat zij deze stappen hebben kunnen zetten. Wat is daar mager aan?

Mevrouw **Swinkels** (CDA) merkt op dat het hier gaat om mensen naar werk te begeleiden. Dat is voor een groot deel niet gelukt. Als mensen niet aan het werk kunnen komen, terwijl er een krappe arbeidsmarkt is, dan gaat er iets niet goed.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) brengt in het midden dat er hier sprake is van een ideologisch verschil, namelijk mensen in een hokje indelen in tegenstelling tot de PvdA die een integrale benadering vraagt. Door Werkbeweging is een link gelegd met eenzaamheid, zorg en mentaal welbevinden van de doelgroep. Het college maakt voor deze onderwerpen aparte plannen. De winst is hier dat er samenhang wordt gezien. Dit inzicht kan niet mager worden genoemd.

Mevrouw **Swinkels** (CDA) valt het op dat de PvdA constateringen doet en conclusies trekt naar aanleiding van haar interruptie die niet terecht zijn. Het CDA zet zich ook in voor het tegengaan van eenzaamheid. Ook zet het CDA zich in voor de sociale cohesie in een wijk. De raad dient wel een serieuze taak te vervullen op het gebied van Werk en Inkomen. Mensen worden nu tekortgedaan die willen werken en aan het zoeken zijn hoe zij dat kunnen doen.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) zegt dat mensen een waardig leven kunnen bieden en ze daarbij helpen ook opgeld doet, indien zij niet werken. Is het CDA het daarmee eens?

Mevrouw **Swinkels** (CDA) antwoordt dat beide partijen hetzelfde christendemocratisch mensbeeld en wereldbeeld hebben. Dat zegt dat iemand ook een waardevol mens is als die niet werkt. Een mens kan een bijdrage leveren in deze wereld, ook naast betaald werk. De integrale benadering steunt zij ook.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) is blij met dat antwoord, maar het CDA versmalt de doelstelling naar werk, terwijl een opleiding of dagbesteding iets kan zijn voor mensen waar zij voldoening uit kunnen halen. Zijn dat geen onderdelen van die doelstelling?

Mevrouw **Swinkels** (CDA) vindt dat ook maar er moeten oplossingen worden gevonden om mensen aan de samenleving te laten meedoen, onder andere door betaald werk.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) vraagt of mevrouw Swinkels ook denkt dat voor sommige mensen werk niet het doel is, omdat zij daar niet aankomen en dat dit ook goed is.

Mevrouw **Swinkels** (CDA) zegt dat het mooi is als mensen andere keuzes kunnen maken.
De heer **Otto** (EenUtrecht) vindt dat er in de evaluatie veel algemeenheden en wollig taalgebruik staan. Aan welke aanpassingen in de vacatures moet worden gedacht, anders dan aanpassing van werktijden, kinderopvang en vakanties? Over welke vacatures gaat het? Bij welke werkgevers zijn deze vacatures passend gemaakt? Waren dat ook werkgevers in de reguliere arbeidsmarkt? Zo ja, welke werkgevers zijn dat dan? Wat zijn de kleinschalige nieuwe initiatieven? Wat maakt deze initiatieven zo waardevol? Hoe worden deze initiatieven opgeschaald en naar welke sectoren? Deze evaluatie roept meer vragen op dan zij beantwoordt. Hoeveel heeft het programma Werkbeweging tot nu toe gekost? Hoeveel bedragen de kosten in de komende jaren? Is de wethouder het met zijn fractie eens dat deze evaluatie concreter kan en veel vragen onbeantwoord laat?

Wethouder **Voortman** is blij dat dit onderwerp is geagendeerd om het debat in brede zin te kunnen voeren. Bij Werkbeweging ging het om een beweging naar werk te kunnen maken. Beweging naar werk hoeft niet in te houden dat mensen meteen aan het werk komen maar dat zij een beweging naar duurzaam werken kunnen maken. De gemeente had een hoge ambitie die niet is gehaald. Met de doelgroep die al langere tijd een afstand tot de arbeidsmarkt had, was meer aan de hand. Dat vergde ook meer begeleiding van de werkmatchers en de werkgeversadviseurs. Dat kost menskracht, tijd en geld. Vertrouwen en een helpende hand bieden, worden op alle facetten van werk en inkomen doorgevoerd. In de doorontwikkeling van de dienstverlening zijn dat belangrijke uitgangspunten. In het tweede kwartaal van 2023 komt zij terug met de kijk op de ontwikkeling van de dienstverlening. In het Rekenkameronderzoek werd kritisch gereageerd op arrangementen. Zij deelt de opmerkingen van de PvdA hierover. Zij wil het gesprek met de inwoner aangaan over hun mogelijkheden en welke doelen zij kunnen bereiken. De arrangementen zijn een middel voor de organisatie. Ze zijn ook niet zo statisch als ze soms lijken. Nagedacht moet worden over het centraal stellen van de inwoner en het benodigde inzicht geven aan de raad. Zij denkt aan het bekijken van ontwikkeldoelen en de fase waarin mensen zitten. Zij zal geen arrangementen schrappen zonder dat dit met de raad is besproken. Door samen met inwoners te kijken naar een inwonerplan wil zij ook kijken naar andere leefgebieden en de belemmeringen die daar eventueel optreden. Mensen met schulden en gezondheidsproblemen ondervinden belemmeringen om aan werk te komen. Werkmatchers hebben niet van alles verstand. Die zullen collega’s en ook mensen van buiten de gemeente moeten inschakelen. In samenspraak met MO is er ook veel aandacht om de dienstverlening nog meer op elkaar af te stemmen, zodat mensen niet meer naar een aantal loketten hoeven te gaan. Gedacht kan worden aan samenwerken met onder andere buurtteams binnen de werkwinkels. De 3e actielijn is een onderwerp waaraan veel aandacht zal worden besteed. In het eerste kwartaal van 2023 komt het college met een plan Inclusieve arbeidsmarkt, waarin aandacht voor werkgevers wordt opgenomen. Basisbanen vindt het college ook belangrijk. Het plan daarvoor komt in het eerste kwartaal naar de commissie toe. Werkbeweging is arrangement 3, voor mensen die langere tijd geen werk hebben maar waarvoor nog perspectief op werk is. Arrangement 4 is voor mensen die het meest van de arbeidsmarkt af staan. Voor hen is werk niet het directe perspectief. Dat is de doelgroep waarvoor zij de basisbanen op het oog heeft. De gemeente moet meer investeren in mensen die verder van de arbeidsmarkt verwijderd zijn. Samen met een ASU-werkgroep is de gemeente gestart om met simpel switch aan de slag te gaan. Daarvan zal zij de commissie op de hoogte houden, want dit is iets waarin zijzelf veel ziet. Het bufferbudget inzetten, is een mooie aanvulling op wat de gemeente al doet met het huishoudboekje en de verrekeningen. Het Ministerie van Sociale Zaken is daarmee bezig. De gemeente is daar nauw bij betrokken. Er zijn extra middelen nodig om dit te realiseren. Daarom wil zij het proces met het ministerie afwachten. In een dashboardbrief zal zij hierop terugkomen. Daarvan zal zij de commissie op de hoogte houden, want zij denkt dat daar kansen liggen. Belemmeringen bij het parttime werken zijn

onzekerheid over inkomen, toeslagen en kinderopvang. Daarop gaat de gemeente inspelen door goede voorlichting en samenwerking met de Geldzaak aan te gaan. Om geldzorgen bespreekbaar te maken, zal samenwerking met maatschappelijke organisaties worden gezocht. Via de dashboardbrief zal zij de commissie op de hoogte houden. Een rekentool kan hierbij ondersteunend zijn. Het college had hierin graag verder willen zijn, maar intussen hebben de energiecrisis en de koopkrachtcrisis voorrang gekregen. De voorlichting is belangrijk, zodat mensen weten waar zij aan toe zijn. De banen moeten voor mensen passend gemaakt worden in plaats van dat het andersom gebeurt. Het college wil graag werkgevers verbinden met opleidingsinstituten, taalscholen en zorgorganisaties en het wil daarvoor laagdrempelige ontmoetingen creëren. Het cliëntenplatform zal bij de verdere uitwerking worden betrokken. In actielijn 2 is gekeken om werk passend te maken voor de doelgroep. Er zal worden doorgegaan met het in beeld brengen van de skills. Werkgevers kunnen altijd videosollicitaties als middel inzetten. Binnen Werkwinkel wordt ervoor gezorgd dat werkgevers en werknemers elkaar fysiek ontmoeten. Voor verschillende functies binnen de gemeente hoeft er geen brief meer geschreven te worden. Bij het huisvuil ophalen worden mensen aangenomen die het werk kunnen leren en een opleiding kunnen volgen. Die mensen hoeven geen sollicitatiebrief te schrijven. Zij zal collega Streefland vragen of hierover nog meer te vertellen is. De gemeente laat meer werkgevers meedenken over het passend maken van werk. Werkgeversservicepunt heeft een groot netwerk van werkgevers, waaronder ook sociale ondernemers. De gemeente is ook partner van de inclusiecoalitie, waarin kennis wordt gedeeld. Daar wordt ook gezamenlijk gewerkt aan talentontwikkeling en het passend maken van werk. Ook tijdens Werkbeweging waren er verschillende keren sessies met werkgevers over hun suggesties en hoe zij vinden dat het gaat. Binnen alle sectoren wordt aan werkgevers gevraagd om mee te denken om passende banen te creëren voor de doelgroep. Het is wel belangrijk dat het duurzaam werk is. Een werkgever kan wel denken dat er nu veel mensen nodig zijn, maar als die over een halfjaar niet meer nodig zijn, dan weet zij wie het eerst bij de gemeente aan komt kloppen. Dat zijn de mensen die het laatst met veel moeite zijn binnengekomen en die weer negatieve ervaringen te verwerken krijgen. De energie wordt ingezet op wat werkt. De sectoren die nog niet naar de gemeente zijn toegekomen om mee te delen dat zij mensen nodig hebben, zijn nog niet met het meedenken over het creëren van banen betrokken. Er kunnen ook sectoren zijn die geen werk hebben voor deze specifieke doelgroep. De IT-bedrijven hebben vaak hooggeschoolde medewerkers nodig. Die werkgevers komen ook niet naar de gemeente om mensen in dienst te nemen die langere tijd werkzoekend zijn en een geëigende opleiding missen. Ook de financiële sector heeft geen werk voor deze doelgroep. Als dit punt volgende keer op de agenda staat, dan zal zij inzicht geven over de sectoren die in de doelgroep geïnteresseerd zijn. Het budget is grotendeels aan medewerkers besteed om mensen te begeleiden. Dat was van tevoren het doel. In de actieagenda Werkbeweging die door de raad is vastgesteld, staat wat per actielijn zou worden uitgegeven. Actielijn 1, persoonlijke aandacht en persoonlijke dienstverlening, was de grootste actielijn. Daaraan is het meeste geld besteed. Werkmatchers hebben tijdelijk geholpen bij de aanvragen voor TOZO en TONK. Het is een goede keuze geweest om aandacht te besteden aan persoonlijk contact. Om de doelgroep aan het werk te helpen, moesten de medewerkers hen eerst leren kennen en ondersteunen om hen in beweging te laten komen. Ook werden problemen op andere leefgebieden aangepakt. Het inzetten van middelen voor werkmatches blijft nodig. De samenwerking met werkgevers vanuit het werkgeversservicepunt speelt een belangrijke rol om zoveel mogelijk plaatsen voor de doelgroep te realiseren. Er komt nieuwe wetgeving voor bijverdienen aan. De periode daarvoor kan verlengd worden. Parttime werken, kan langdurig zijn maar dan is het niet altijd financieel lonend. Parttime werken, is waardevol omdat dit heel veel doet voor het welzijn van mensen, ook al zijn ze nog aangewezen op een uitkering. Er wordt altijd gekeken naar de situatie waarin iemand zich bevindt en wat hij op grond daarvan wil en kan. Zij is blij als iemand met parttime werken tevreden is en op die manier ook een bijdrage kan leveren. Geleerde lessen worden toegepast onder andere door het passend maken van werk voor werkzoekenden, leer-werktrajecten, het verbinden van werkgevers met andere partijen. Werkgevers staan meer open om werk passend te maken. Corona en de nijpende tekorten

hebben het succes ook belemmerd. Daarom was het moeilijk om begeleiding te bieden. Uit onderzoek blijkt dat 80% van de mensen die aan het werk gaan duurzaam uitstroomt. Dat betekent dat zij binnen drie jaar niet terugkomen. De redenen van terugkeer van de overige 20% zijn divers. De doelgroep in arrangement 3 is door de gemeente bijgehouden. In de volgende dashboardbrief komt zij terug op een schriftelijke bron van de cijfers over de doelgroep. Een deel van de mensen die aan het werk gaat, krijgt te maken met een armoedeval. De gemeente kan dat niet voorkomen, maar zij kan de mensen wel goed informeren over waarop zij recht hebben. Daarmee kan zij de onzekerheden wegnemen die de impact verzachten. Zij zegt toe dat zij in de dashboardbrief terugkomt op het rekening houden met veranderingen in levens van mensen en de daarbij behorende financiële situatie. Veel toekomstige banen hebben vrij hoge functie-eisen die moeilijk passend te maken zijn. Als banen passend te maken zijn, dan wordt op opleiding, certificering en praktijkleren ingezet. Daarbij moet worden gedacht aan de leer-werktrajecten in de zorg, de bouw en de techniek. De gemeente zet in op werkervaringsplekken die helpend kunnen zijn in het zetten van stappen op de arbeidsmarkt. Ze doen maximaal zes maanden werkervaring op met behoud van uitkering. Het gaat daarbij om additionele werkzaamheden, want de gemeente is alert op verdringing. De gemeente heeft geen kosten-batenanalyse uitgevoerd. Baten houden het voorkomen van opstapeling van schulden of andere problemen in. Bij MBKA moeten veel aannames worden gedaan over kosten die bespaard zijn. Dat kan gaan over het aantal mensen dat minder zorgkosten heeft. Dat zal ook niet eenduidig zijn, want door Werkbeweging is er ook meer hulpverlening ingezet. Binnen Werkbeweging is er veel ingezet op scholing. Zij denkt dat dit heel belangrijk is en daarom wil zij daarin blijven investeren. In het tweede kwartaal komt er een voorstel naar de raad over de dienstverlening van Werk en Inkomen. Daarin worden de lessen van Werkbeweging meegenomen. De gemeente wist al dat de wereld niet zo maakbaar is maar zij is er gedurende het traject van Werkbeweging nog meer van doordrongen. De gemeente heeft contracten gesloten met partners en er zijn gesprekken met werkgevers, taalscholen en uitzendbureaus gevoerd. Die rol van de gemeente is in de rapportage beschreven. Open hiring is een waardevolle aanvulling op de bestaande werkinstrumenten. Daarop zal de gemeente blijven inzetten. De extra aanpassingen bestaan uit andere inrichting van het werk en extra begeleiding op de werkvloer. Het kan ook gaan om het aanpassen van de werkomgeving en de werktijden. De doelgroep werkt of leert in het mkb en bij grote werkgevers. De kleinschalige initiatieven zijn bijvoorbeeld werk- en taaltrajecten. Die zijn binnen Werkbeweging gestart in pilots. Met de geleerde lessen en goede resultaten is er opgeschaald naar meer werkgevers. De gemeente zal een gesprek met Horeca Nederland aangaan naar aanleiding van de vraag van mevrouw Al-Saqaff van de VVD. Het is daarbij wel belangrijk dat het om duurzaam werk gaat. Spreekster vindt dat de kosten tegen de baten opwegen. Werkbeweging heeft de mensen veel gebracht, namelijk meer perspectief, ondersteuning bij hulpverlening en dagritme. Het alternatief is dat mensen zich niet gehoord voelen en dat zij zich verder isoleren. Dan is er geen zicht op de problematiek van mensen. De gemeente heeft gepoogd om de evaluatie zo volledig mogelijk op te stellen. Het programma heeft 5 miljoen euro gekost voor tweeënhalf jaar. In het coalitieakkoord zijn middelen voor werkmatches en bedrijfsadviseurs structureel gemaakt ten bedrage van 1,5 miljoen euro per jaar. Zij komt nog met een ondernemingsplan van UW, het gemeentelijk sociaal werkbedrijf. Dat wordt binnenkort naar de commissie gestuurd. De raadsbrief Basisbanen komt in het eerste kwartaal van 2023 naar de commissie toe. In het tweede kwartaal komt er een breed pakket met onder andere de werkwijze, hoofddoelen en dienstverlening aan werkzoekenden in de verordening in het kader van breed offensief. De uitstroompremie wordt hierin meegenomen. Er komt ook een plan van aanpak aanvullende dienstverlening deeltijdwerk. Het rijtje met voornemens zal schriftelijk naar de commissie worden gestuurd.

5 Lijst met toezeggingen

Debat Raadsbrief Eindrapportage Werkbeweging

Toezeggingen:

1) In Q1 2023 stuurt het college vanuit verschillende portefeuilles het plan Inclusieve arbeidsmarkt naar de raad.
2) In Q2 2023 komt het raadsvoorstel Verordening in het kader van het breed offensief naar de raad.
3) De raadsbrief basisbanen komt in Q1 2023.
4) Het plan van aanpak aanvullende dienstverlening aan werkzoekende komt in Q2 2023. De uitstroompremie wordt hierin meegenomen.
   (bestaande toezegging die eerder stond voor Q1 2023).
5) Het UW ondernemersplan komt in Q4 2022 (bestaande toezegging 20/T363 met datum 1 kwartaal opgeschoven)